

Průběh a způsob hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky na Gymnáziu ve Frýdlantě nad Ostravicí ve školním roce 2023-2024

1. Písemné zkoušky (8.–10. dubna 2024)

Kritéria hodnocení dílčích zkoušek konaných formou písemné práce

Český jazyk a literatura

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií, každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0–1–2–3–4–5:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií
 - 1A téma, obsah
 - 1B komunikační situace, slohový útvar
2. Funkční užití jazykových prostředků
 - 2A pravopis, tvarosloví a slovtvorba
 - 2B lexikum
3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu
 - 3A větná syntax, textová koheze
 - 3B nadvětná syntax, koherence textu

Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je 30, hranice úspěšnosti je 12 bodů.

V případě, že je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo 1B (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů 0, se již dále nehodnotí a výsledný počet bodů je roven 0.

Pokud písemná práce nespĺňuje požadavky na stanovený minimální rozsah (250 slov), hodnotí se rovněž 0 body.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, není tedy předmětem hodnocení.

Hodnotí se pouze text napsaný na záznamovém archu, poznámky v zadání (testovém sešitě) nejsou předmětem hodnocení.

BODY	ZNÁMKA
30–27	1
26–22	2
21–17	3
16–12	4

11-0	5
------	---

Kritéria hodnocení dílčích zkoušek konaných formou písemné práce u žáků s PUP

Uzpůsobení podmínek k maturitní zkoušce pro žáka s PUP: navýšení časového limitu o 25 % na písemnou práci. Kompenzační pomůcky: zvýrazňovače. Tolerance dg. symptomů v písemném projevu (vše na základě doporučení SPC).

Nedílnou součástí těchto kritérií je příloha ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Cizí jazyky (anglický, německý, španělský)

Písemná práce se skládá ze dvou částí se samostatným zadáním v celkové minimální délce textu 200 slov. Každá z částí je hodnocena zvlášť podle 4 základních kritérií, výsledné hodnocení písemné práce je součtem bodů dosažených v obou částech.

Základní kritéria hodnocení jsou:

- I – zpracování zadání/obsah
- II – organizace a koheze textu
- III – slovní zásoba a pravopis
- IV – mluvnické prostředky

- **Dílčí kritéria hodnocení pro 1. část písemné práce jsou:**

- IA zadání
- IB rozsah, obsah textu
- IIA organizace textu
- IIB koheze textu a prostředky textové návaznosti
- IIIA slovní zásoba a pravopis
- IIIB rozsah použité slovní zásoby
- IVA přesnost použitých mluvnických prostředků
- IVB rozsah použitých mluvnických prostředků

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0–1–2–3. Maximální počet dosažených bodů za první část písemné práce je 24 (8×3).

- **Dílčí kritéria hodnocení pro 2. část písemné práce jsou:**

- I zpracování zadání, obsah písemné práce
- II organizace a koheze textu
- III slovní zásoba a pravopis
- IV mluvnické prostředky

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0–1–2–3. Maximální počet dosažených bodů za druhou část písemné práce je 12 (4×3).

Maximální dosažitelné bodové hodnocení za celou písemnou práci je součtem bodů dosažených v obou částech písemné práce, tj. 36 bodů (24+12).

BODY	ZNÁMKA
36–32	1

31–27	2
26–21	3
20–16	4
15–0	5

V případě nedodržení minimální délky textu (200 slov) je písemná práce hodnocena počtem bodů 0.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Hodnotí se pouze text napsaný na záznamovém archu, poznámky v zadání (testovém sešitě) nejsou předmětem hodnocení.

Nedílnou součástí kritérií hodnocení je příloha CIZÍ JAZYK – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE.

Kritéria hodnocení dílčích zkoušek konaných formou písemné práce u žáků s PUP

Výše popsaná kritéria platí rovněž pro žáka s PUP, jsou však tolerovány jeho specifické symptomy (dle posudku PPP) a má navýšen čas na vypracování (o 25 %, dle posudku PPP). Tolerance specifických symptomů je barevně vyznačena v příloze ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE.

2. Ústní zkoušky (20.–30. května 2024)

Anglický jazyk: 20 otázek

Každá otázka má vypracované monotematické pracovní listy. Skládají se ze 3 částí:

1. Představení, odpovědi na otázky, které žák předem nezná (4 min.);
2. Popis obrázku, srovnání obrázků, krátká reakce na citát/výrok (4 min.);
3. Samostatný projev na zadané téma (7 min.).

Každé z témat má svou osnovu či podotázky, které mohou studentovi pomoci v jeho vyjadřovacích schopnostech i sebereflexi, ale nemusí být striktně dodržovány.

Povolenými pomůckami jsou slovníky, PL s obrázky a mapy.

Žák se připravuje 20 minut.

Hodnotí se obsah a hloubka znalostí, relevantnost vůči zadání, rozsah slovní zásoby i gramatiky na úrovni B2, plynulost projevu, správná výslovnost, důraz a intonace. Neméně důležitá je schopnost správně reagovat na otázky maturitní komise, logický sled myšlenek, koherence a koheze.

Německý jazyk: 20 otázek

Všechny otázky jsou monotematické, každá otázka má 3 části:

1. samostatný projev

2. odpovědi na otázky k tématu, otázky žák nebude předem znát, otázky pokládá zkoušející

3. popis obrázku

První část má svou osnovu či podotázky, které mohou žákovi/žákyni pomoci v lepší orientaci v dané tematice, nemusí být však striktně dodržovány.

Povolenými pomůckami jsou pracovní list, slovníky, obrázky a mapy.

Žák se připravuje 20 minut.

Předmětem hodnocení jsou gramatické a lexikální znalosti na úrovni B1 společného evropského referenčního rámce, správná výslovnost, intonace a plynulost projevu, logický sled myšlenek, využívání PTN, obsah znalostí daného tématu i schopnost reagovat na dotazy zkoušejících.

Jednotlivé části otázky se hodnotí dohromady jednou známkou. Hodnotí se rozsah znalostí a dovedností, chyby, které brání porozumění, nebo chyby podúrovňové jsou považovány za hrubé chyby snižující výslednou známku.

Španělský jazyk: 20 otázek

Všechny otázky jsou monotematické, každá otázka má 3 části:

1. odpovědi na otázky k tématu, otázky žák nebude předem znát, otázky pokládá zkoušející;
2. a) popis obrázku, b) porovnání dvou obrázků, c) krátká reakce na otázku/sdělení, žák dostane PL s obrázky a zadání otázky pro krátkou reakci na přípravu;
3. samostatný projev na zadané téma.

Druhá a třetí část mají svou osnovu či podotázky, které mohou žákovi pomoci v lepší orientaci v dané tematice, nemusí být však striktně dodržovány. Čas uvedený v PL k jednotlivým částem je pouze orientační, usnadňuje zkoušejícímu časovou kontrolu zkoušky.

Povolenými pomůckami jsou pracovní list, slovníky, obrázky a mapy.

Žák se připravuje 20 minut.

Předmětem hodnocení jsou gramatické a lexikální znalosti na úrovni B1 společného evropského referenčního rámce, správná výslovnost, intonace a plynulost projevu, logický sled myšlenek, využívání PTN, obsah znalostí daného tématu i schopnost reagovat na dotazy zkoušejících, zkoušející se může bez penalizace dotazovat k jednotlivým částem zkoušky.

Jednotlivé části otázky se hodnotí dohromady jednou známkou. Hodnotí se rozsah znalostí a dovedností, chyby, které brání porozumění nebo chyby podúrovňové jsou považovány za hrubé chyby snižující výslednou známku.

Francouzský jazyk: 20 otázek

Všechny otázky jsou monotematické, každá otázka má 3 části:

1. odpovědi na otázky k tématu, otázky žák nebude předem znát, otázky pokládá zkoušející;
2. a) popis obrázku, b) porovnání dvou obrázků
3. samostatný projev na zadané téma.

Druhá a třetí část mají svou osnovu či podotázky, které mohou žákovi pomoci v lepší orientaci v dané tematice, nemusí být však striktně dodržovány. Čas uvedený v PL k jednotlivým částem je pouze orientační, usnadňuje zkoušejícímu časovou kontrolu zkoušky.

Povolenými pomůckami jsou pracovní list, slovníky, obrázky a mapy.

Žák se připravuje 20 minut.

Předmětem hodnocení jsou gramatické a lexikální znalosti na úrovni B1 společného evropského referenčního rámce, správná výslovnost, intonace a plynulost projevu, logický sled myšlenek, využívání PTN, obsah znalostí daného tématu i schopnost reagovat na dotazy zkoušejících, zkoušející se může bez penalizace dotazovat k jednotlivým částem zkoušky.

Jednotlivé části otázky se hodnotí dohromady jednou známkou. Hodnotí se rozsah znalostí a dovedností, chyby, které brání porozumění nebo chyby podúrovňové jsou považovány za hrubé chyby snižující výslednou známku.

Hodnocení ústní maturitní zkoušky v cizích jazycích (anglickém, německém a španělském)

Hodnocení maturitní zkoušky vychází ze Školního řádu – Kritéria klasifikace – Vyučovací předměty s převahou teoretického zaměření a opírá se rovněž o kritéria SERRJ.

1. Výborný

Žák samostatně, plynule a podrobně plní zadání, slovní zásoba i rozsah mluvnických prostředků jsou široké a relevantní, dle zadání. Chyby se vyskytují jen velmi vzácně, žák reaguje správně na zadané otázky i doplňující dotazy členů zkušební maturitní komise. Výslovnost je správná.

2. Chvalitebný

Žák většinou samostatně, plynule a podrobně plní zadání, slovní zásoba a rozsah mluvnických prostředků jsou většinou široké i relevantní, dle zadání. Drobné chyby a nepřesnosti, které se mimořádně vyskytnou, nebrání porozumění. Žák reaguje správně na veškeré podněty členů zkušební maturitní komise, dopouští se drobných chyb a nepřesností, výslovnost je většinou správná.

3. Dobrý

Žák většinou plní zadání, ale nepříliš podrobně, jeho projev je většinou plynulý, srozumitelný. Slovní zásoba ani rozsah mluvnických prostředků nejsou dost široké, dle zadání. Chyby a nepřesnosti nebrání v porozumění, někdy nutná pomoc doplňujících otázek zkoušejícího, na dotazy členů zkušební maturitní komise reaguje ve větší míře správně, chyby ve výslovnosti nebrání porozumění.

4. Dostatečný

Žák většinou neplní zadání daného tématu dostatečně plynule ani podrobně. Slovní zásoba i rozsah mluvnických prostředků jsou omezené a chyby občas brání porozumění. Žák někdy nerozumí a má, i s pomocí doplňujících otázek zkoušejícího, problém správně reagovat na doplňující otázky členů ZMK, žák se dopouští chyb a nepřesností i ve výslovnosti, které mohou bránit porozumění, a asistence zkoušejícího je nutná.

5. Nedostatečný

Žák není schopen plnit zadání, slovní zásoba i rozsah mluvnických prostředků nejsou relevantní, žák nereaguje na dotazy a chyby natolik brání porozumění, že se nedají podle kritérií SERRJ hodnotit.

Český jazyk: 20 otázek

Žák před ústní zkouškou odevzdává řediteli školy seznam 20 přečtených literárních děl. Ten vytváří ze školního seznamu četby. Seznam četby žákových děl je zároveň seznamem otázek, pracovních listů, ze kterých si losuje jeden. Pracovní list žák dostane před ústní zkouškou. Obsahuje výňatek z literárního díla (umělecký text) a neumělecký text.

Zkoušku tvoří 3 části:

1. analýza uměleckého textu,
2. zařazení díla do literárněhistorického kontextu,
3. analýza neuměleckého textu.

Hodnotí se:

v 1. části (analýza uměleckého textu) práce s textem, správné zasazení výňatku do kontextu díla, charakteristika postav, vypravěče, schopnost rozeznat vyprávěcí postupy a typů promluv, analýza jazykových prostředků díla, orientace v časoprostoru díla i v samotném výňatku, určení literárního druhu a žánru, poznání tropů a figur v textu, případně druhů verše;

ve 2. části (zařazení díla do literárněhistorického kontextu) schopnost zařadit dílo do literárního kontextu a rovněž kontextu doby; dále zasazení díla do kontextu tvorby autora;

ve 3. části (analýza neuměleckého textu) určení souvislostí mezi oběma výňatky, rozpoznání správného funkčního stylu a útvaru, slohového postupu, rozbor použitých jazykových prostředků, rozlišení podstatných a marginálních informací, rozpoznání možné interpretace textu, odlišení faktů od domněnek, charakteristika slohotvorných činitelů a způsobu kompoziční výstavby textu.

Mimo to se hodnotí schopnost formulovat myšlenky v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.

Povolenou pomůckou je obecná struktura ústní zkoušky.

Žák se připravuje 20 minut.

Kritéria hodnocení ústní zkoušky u žáků s PUP

Uzpůsobení podmínek k maturitní zkoušce pro žáka s PUP: navýšení časového limitu o 25 % na přípravu. Kompenzační pomůcky: zvýrazňovače. Tolerance dg. symptomů v ústním projevu (vše na základě doporučení SPC).

Fyzika: 26 otázek

Zadání má teoretickou část (váha 50 %) a dvě výpočetní úlohy (váha 50 %). Povolenou pomůckou jsou Matematické, fyzikální a chemické tabulky. Znamka je komplexním zhodnocením výkonu žáka.

Žák se připravuje 30 minut.

Informatika a výpočetní technika: 20 otázek

Zadání má teoretickou část (váha 50 %) a praktickou (programování, grafiku apod., váha 50 %). Povolenou pomůckou je vyhledání pamětních věcí na Internetu jako ukázka schopnosti vyhledání informací. Znamka je komplexním zhodnocením výkonu žáka.

Žák se připravuje 30 minut.

Chemie: 24 otázek

Zadání otázky je tvořeno jedním tématem, o kterém má žák hovořit. Dostane k dispozici list se stručnou osnovou k danému tématu a několika úkoly k vypracování. Žák postupně

objasňuje danou problematiku, při čemž využívá osnovy k maturitnímu okruhu. Žák reaguje na doplňující dotazy zkoušejícího či přísedícího.

Povolenou pomůckou je periodická tabulka a kalkulačka.

Známka je komplexním zhodnocením výkonu žáka. Hodnotí se samostatnost a přehlednost zpracování tématu, přesnost a dále schopnost reagovat na případné dotazy či logické řešení problému.

Biologie: 22 otázek

Zadání otázky je tvořeno jedním tématem, o kterém má žák hovořit. Po vylosování konkrétního tématu dostává pracovní list, který mu slouží jako podpůrný materiál. Kromě pracovního listu má žák možnost mít při přípravě pomůcky, které poskytne škola.

U zkoušky žák samostatně hovoří na vylosované téma, reaguje na případné dotazy. Student může využít schémata, obrázky z pracovního listu, schválené pomůcky a poznámky, které si udělal během přípravy.

Hodnocení vychází ze Školního řádu - Kritéria klasifikace. Hodnotí se ucelenost, přesnost požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu přírodních jevů a zákonitostí; přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního projevu.

Zeměpis: 25 otázek

Zadání je tvořeno jedním tématem, o němž žák má hovořit, a několika geografickými pojmy, jejichž znalost žák musí prokázat.

Povolenými pomůckami jsou Školní atlas světa a ČR, obrazový materiál k jednotlivým tématům.

Hodnotí se vyjadřování, obsah, zasazení do kontextu, používání odborných termínů. Známkou je komplexním zhodnocením výkonu žáka.

Váha jednotlivých částí pro hodnocení je v poměru 70 % (téma) ku 30 % (pojmy).

Kritéria hodnocení dílčích zkoušek konaných formou ústní zkoušky u žáků s PUP

Uvedená kritéria platí rovněž pro žáka s PUP, má navýšen čas na vypracování (o 25 %, dle posudku PPP), má povoleny kompenzační pomůcky a jsou tolerovány specifické symptomy uvedené v posudku PPP.

Základy společenských věd: 25 otázek

Zadáním otázky je jedno téma, o kterém mají žáci pohovořit.

Hodnotí se vyjadřování, obsah, zasazení do kontextu, používání odborných termínů.

Známka je komplexním zhodnocením výkonu žáka.

Dějepis: 26 otázek

Zadáním otázky je jedno téma, o kterém mají žáci pohovořit.

Povolenou pomůckou ke zkoušce z dějepisu je Atlas českých a světových dějin.

Hodnotí se vyjadřování, obsah, zasazení do kontextu, používání odborných termínů. Známkou je komplexním zhodnocením výkonu žáka.

Kritéria hodnocení dílčích zkoušek konaných formou ústní zkoušky u žáků s PUP

Uvedená kritéria platí rovněž pro žáka s PUP, má navýšen čas na vypracování (o 25 %, dle posudku PPP), má povoleny kompenzační pomůcky a jsou tolerovány specifické symptomy uvedené v posudku PPP.

Výtvarná výchova: 25 otázek

Obsahem zkoušky jsou dějiny výtvarného umění od pravěku do období postmoderny, světové a české galerie nebo teorie barvy.

Žák má k dispozici Dějiny výtvarného umění (J. Pijoan – 10 dílů), magnetickou tabuli s reprodukcemi a monitor, kde mu zkoušející promítá reprodukce, které si student zvolí.

Součástí ústní zkoušky může být i popis, případně fotografie nebo videonahrávka praktické části zkoušky. Délku určí zkoušející, nesmí ovšem přesahovat 1/3 ústní zkoušky. V posledních pěti minutách ústní zkoušky se student věnuje praktické části. Pokud psal seminární práci, hovoří o ní, odpovídá na dotazy zkoušejícího, které se týkají právě obsahu práce, kterou odevzdal nejpozději týden před ústní maturitní zkouškou (nejlépe před začátkem přípravného týdne), pokud uspořádal výstavu, vysvětlí její téma, motivaci a obsah, může předložit i fotografie a odpovídá na dotazy zkoušejícího.

Výslednou známku může pozitivně ovlivnit i vysoká úroveň praktické části zkoušky.

Hudební výchova: 20 otázek

Zkoušce předchází praktická část konaná v jiný den – pěvecká či instrumentální interpretace umělé hudby (vhodnost je nutné konzultovat s vyučujícím). Je nutné ji absolvovat, ale není předmětem hodnocení, výslednou známku však v případě vysoké úrovně může ovlivnit.

Samotná zkouška se skládá ze 3 částí:

- identifikace poslechové ukázky k tématu z hudební historie v rozmezí starověk až non-artificiální hudba
- téma týkající se hudební historie
- část hudebně-teoretická – např. nástrojové skupiny, akordy apod

U některých otázek má student k dispozici pracovní list (obrázek nebo výtah z partitury, notové ukázky či úkol k vyřešení – např. doplnit interval, akord apod). Hodnotí se schopnost samostatně prezentovat danou problematiku části teoretické, stejně jako adekvátní reakce na podněty ze strany zkoušejícího využitím odborné terminologie.

Hodnocení ústní maturitní zkoušky v předmětech s převahou teoretického zaměření

1. Výborný

Žák ovládá přesně požadované znalosti, poznatky, fakta, pojmy, zákonitosti. Jeho znalosti jsou ucelené, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově a samostatně uplatňuje osvojené poznatky při výkladu. Jeho ústní projev je správný, přesný a výstižný.

2. Chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky při výkladu. Ústní projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

3. Dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. V uplatňování a prezentování osvojených poznatků se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V ústním projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

4. Dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při prezentování požadovaných znalostí je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

5. Nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V prezentování osvojených vědomostí se vyskytují velmi závažné chyby a podstatné nedostatky. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním projevu má závažné nedostatky a chyby ve správnosti, přesnosti i výstižnosti, které nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Průběh ústní maturitní zkoušky

U všech profilových zkoušek trvá příprava na zkoušku 15 minut, není-li uvedeno jinak, a zkouška 15 minut.

Žák s PUP má přípravu prodlouženou o 25 % (dle doporučení PPP), jinak je průběh zkoušky stejný jako u intaktních žáků.

Celkové hodnocení žákům sděluje předseda zkušební maturitní komise při vyhlásování výsledků ústních maturitních zkoušek.

Celý **průběh maturitní zkoušky** se řídí harmonogramem pro maturitní zkoušku, který je schválen ředitelem školy. Žák se ke zkoušce dostaví včas podle rozpisu.

Frydlant nad Ostravicí 4. dubna 2024

Ing. Petra Schwarzová, ředitelka školy

Schváleno maturitními komisemi pro 6. A a 4. B